

ZAPOMENUTÉ BEDÝNKY

Tento rok je tomu již 80 let, co se obec Brloh významně zapsala do geologické historie. V roce 1930 byly v okolí Brlohu a Lipoltic prováděny mapovací geologické práce, při kterých se podařilo Ladislavu Zelenkovi a Odolenu Kodymovi nalézt v sutí úlomky zkamenělých živočichů. Hlavně nálezy částí trilobitů udělaly z Brlohu senzaci československé geologie. Oblast samozřejmě přilákala pozornost dalších vědců a ještě téhož roku se do okolí Brlohu vydala skupinka geologů Národního muzea a Univerzity Karlovy zastoupená Celdou Kloučkem a Janem Kolihou. Tyto významné badatele, doprovázel muzejní preparátor František Závěta. Zatímco se Ladislav Zelenka pohyboval převážně v údolí mezi Brlohem a Pelechovem, další paleontologové se vydali i do strání, kde objevili nové polohy s bohatou faunou. Výzkum zde probíhal nepřetržitě mezi léty 1930 – 1934. Bohužel oba paleontologové brzy zemřeli a o svých bádáních zanechali pouze tři stručné zprávy. Nezachovaly se ani rukopisy nebo alespoň poznámky, které by bylo možné využít při následném výzkumu.

Další výzkumy proběhly téměř o deset let později. Kolem roku 1940 do okolí Brlohu zavítali Ferdinand Prantl a Robert Růžička, významní čeští geologové a taktéž autoři učebnic pro střední a základní školy. Nejprve zrevidovali staré sběry a následně pečlivými badatelskými postupy našli původní naleziště, kde sbírali C. Klouček s J. Kolihou. Díky nim tak dnes máme alespoň stručně popsané některé lokality, které se nacházejí jižně a jihozápadně od Brlohu. Podrobnější popis či jakékoliv mapy se zakreslením klíčových míst však chybí. Další výzkum nebyl dodnes v okolí Brlohu prováděn.

A co se stalo s nalezeným materiálem? Ten byl v letech 1940 – 1941 pečlivě zabalen a uložen do dřevěných bedýnek, které byly umístěny v labyrintu skladů Národního muzea v Praze. Snad by tam ležely dodnes, nebýt nutné rekonstrukce celé budovy a snahy několika lidí o jejich znovuotevření.

Vzhledem ke stěhování většiny sbírek Národního muzea do depozitářů bylo a je možné podchytit některé nálezy. Proto jsme s RNDr. Danielem Smutkem požádali RNDr. Vojtěcha Turka, CSc., toho času vedoucího oddělení paleontologie Národního

muzea, o informace o všech nálezech a hmotnou dokumentaci spojených s Brlohem či Lipolticemi. Na začátku tohoto roku pak přišla radostná zpráva o nálezu deseti bedýnek s ručně psanými popisky *Železné hory, spodní paleozoikum, Brloh a Lipoltice, tremadok*. Ihned jsme se proto vydali tento materiál nafotografovat a prostudovat. Dva dny krásné badatelské práce v muzeu odhalovaly minutu po minutě materiál, který nikdo po sedmdesát let nadržel v ruce. V zaprášených bedýnkách, které bylo nutné vypáčit, se ve válečných novinách skrývaly poklady, nad kterými ve dvacátých a třicátých letech minulého století žasla celá geologická veřejnost.

Zapomenuté bedýnky nám neposkytly pouze hmotný materiál, ale podle přiložených etiket bylo možné detailněji lokalizovat jednotlivá místa nálezů. I přesto bychom rádi poprosili všechny, kteří by měli nějaké informace o předešlých výzkumech nebo byly dokonce svědky těchto prací, aby nás kontaktovali na přiložených e-mailových adresách či telefonních číslech, případně kontaktovali pana Černého, místostarostu obce Brloh. Každá informace, která povede k nález dalšího materiálu, je pro nás velmi cenná a pomůže k opětovné geologické propagaci obce Brloh, která je zařazena mezi jednu ze 40 lokalit do projektu *Železné hory – geologicky významná oblast*.

Bc. Jan Doucek, (doucek.jan@centrum.cz, mobil 607 756 371)

RNDr. Daniel Smutek (smutek@vz.cz, mobil 724 005 773)

Popisky k obrázkům:

1. Několik misek typických ramenonožců, což je skupina podobná mlžům.
2. Trilobit *Bavarilla hofensis*, nejčastěji nalézáný druh.